

Program wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Grygowie

Opracowany zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. 2017r. poz. 59) oraz Ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017r. poz. 60).

Projekt programu został zatwierdzony w celu przekazania Radzie Rodziców na zebraniu Rady Pedagogicznej w dniu 29 sierpnia 2017r.

Program został zatwierdzony do realizacji na zebraniu Rady Rodziców w dniu 30 października 2017 r. Uchwałą Rady Rodziców nr 2/30/10/2017

I WPROWADZENIE

Zgodnie z zapisami Ustawy Prawo Oświatowe w szkole dokonała się integracja realizowanych dotychczas działań wychowawczych i działań profilaktycznych w jednolity program wychowawczo – profilaktyczny szkoły.

NOWA DEFINICJA WYCHOWANIA

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe).

Wychowanie to proces wspierania wychowanka w rozwoju angażujący dwie osoby:

- wychowawcę (np. rodzica, nauczyciela, duszpasterza, sąsiada, starszego kolegę/koleżankę) oraz wychowanka (dziecko, nastolatka);
- pozostające w osobowej relacji (których spotkanie oparte jest na poszanowaniu godności osobowej zarówno wychowawcy, jak i wychowanka);
- współdziałające w osiągnięciu celów wychowawczych tj. pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej – w tym m. in. emocjonalnej, intelektualnej – społecznej i duchowej. Dojrzałość fizyczna to prowadzenie zdrowego stylu życia, dojrzałość psychiczna – ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat, dojrzałość społeczna – konstruktywne pełnienie ról społecznych, dojrzałość duchowa – posiadanie konstruktywnego systemu wartości oraz poczucie sensu życia i istnienia człowieka;
- dzielące się odpowiedzialnością: wychowawca odpowiada za tworzenie warunków do rozwoju, zaś wychowanek za korzystanie z z istniejących warunków w celu realizacji zadań rozwojowych.

DEFINICJA PROFILAKTYKI

Według B. Gasia profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania i obejmuje równolegle trzy obszary działania:

wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności)

ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;

inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Wprowadzanie działań profilaktycznych jest uzasadnione dwoma czynnikami:

- świadomością niepowodzeń w realizacji zaplanowanych działań wychowawczych, potwierdzonych w badaniach ewaluacyjnych
- wiedzą na temat zagrożeń dla prawidłowego rozwoju uczniów, tkwiących zarówno w środowisku szkolnym jak i środowisku lokalnym, czy nawet w szerokich kręgach społecznych.

II PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH W SZKOLE

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, których podejmuje się szkoła. Podstawowe ukierunkowanie programu zostało określone w dokumentach takich jak:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (zwłaszcza art. 72)

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;

Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i politycznych;

Konwencja o Prawach Dziecka;

Ustawy i rozporządzenia MEN (zwłaszcza Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe oraz

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej?????)

Ustawa – Karta Nauczyciela

Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

III. MISJA I WIZJA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNA SZKOŁY

Misja szkoły

Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, ale także i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania. Należy pamiętać, że pierwotne i największe prawa wychowawcze s stosunku do swoich dzieci posiadają rodzice. Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania. Przyjęliśmy pogląd, że „Wychowanie to proces wspierania wychowanka w rozwoju. Profilaktyka to sposób na porażkę wychowawczą”. Każdy nauczyciel jest wychowawcą i każdy wpływa na zachowanie, sposób myślenia i obyczaje uczniów. Zdajemy sobie sprawę, że nie ma wychowania bez wymagań. One otwierają nowe perspektywy, uczą jak sprostać wyzwaniom, jak nie ulegać trudnościom, jak urzeczywistniać małe i wielkie cele. Podążać w poszukiwaniu wiedzy, nowych umiejętności, prawdy, dobra i piękna. Realizując ten Program będziemy się starać, by nasz wpływ był podporządkowany celowi ogólnemu= wychowania, tj. wszechstronnemu rozwojowi osobowości ucznia. W tym zakresie nauczyciele będą kładli nacisk na:

- kształtowanie jednostek twórczych, kreatywnych i zdolnych do sterowania własnym kształceniem zarówno w rzeczywistości szkolnej, jak i poza nią;
- rozwijanie zdolności umożliwiających rozumienie przez uczniów otaczającego ich świata na drodze samorefleksji dotyczącej zasadności własnych zachowań oraz rozwijania umiejętności komunikacyjnych, które umożliwiają dialog z innymi i z samym sobą
- budowanie relacji opartych na zaufaniu, prowadząc z wychowankami rozmowę uczą nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji, wyzwalanie potrzeby zadawania pytań oraz podejmowania działań wynikających z własnych zainteresowań;
- uczenie samodzielności, twórczego myślenia i działania, skutecznego komunikowania się, współdziałania w zespole, a także motywacji do poszukiwania nowych rozwiązań;
- dyskusowania na interesujące ich tematy, wymieniania się własnymi doświadczeniami z innymi, wyszukiwania potrzebnych im informacji, porządkowania ich oraz rozwiązywania problemów.

W obszarze profilaktyki w Programie uwzględniliśmy realizację następujących zadań:

- dostarczenie informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń – chociaż posiadanie informacji nie gwarantuje jeszcze ich wykorzystania, to brak wiedzy z tego zakresu wyklucza możliwość wzięcia odpowiedzialności za własne wybory;
- kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych – bowiem dostępność wszelakich dóbr konsumpcyjnych odpowiadających na potrzeby człowieka wymaga rozwijania mechanizmów samokontroli;
- kształtowanie umiejętności intrapsychicznych (dojrzewanie i kontrolowanie emocji, motywacji, procesów poznawczych, wolicjonalnych czy samooceny), - ponieważ człowiek, który nie radzi sobie ze sobą, nie jest w stanie poradzić sobie z wyzwaniami zewnętrznego świata;
- kształtowanie umiejętności interpersonalnych – albowiem współczesny nastolatek coraz częściej wyłącza się z bezpośrednich kontaktów z drugim człowiekiem, do lapidarnej komunikacji wykorzystuje media elektroniczne, a realną bliskość zamienia na życie w świecie wirtualnym;
- kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, w sposób twórczy i samodzielny
- rozwijanie więzi z grupą społeczną – coraz częściej mamy bowiem do czynienia z przypadkami izolacji od grupy, bezwzględnej rywalizacji (tzw. rankingomanii) czy wymuszaniem na słabszych korzystnych dla siebie działań i rozwiązań (na każdym poziomie relacji)
- uczenie odpowiedzialności, albowiem człowiek (zwłaszcza niedojrzały) ma naturalną potrzebę praw, a nie może z nich korzystać, jeśli nie jest osobą odpowiedzialną (czyli akceptującą skutki własnych wyborów i działań);

- angażowanie w rozwój środowiska szkolnego i rodzinnego – gdyż są to dwa podstawowe obszary, w których odbywa się rozwój i dojrzewanie uczniów, a konstruktywny rozwój może zachodzić jedynie w rozwijającym się środowisku, zaś dojrzewanie – w środowisku dojrzałym;
- kształtowanie w środowisku szkolnym norm i reguł sprzyjających zdrowemu życiu i rozwojowi oraz eliminujących możliwość wystąpienia działań dysfunkcyjnych – brak jednoznacznych działań uniemożliwia nabywanie kontroli własnego zachowania i rozwijania odpowiedzialności;
- wczesne rozpoznawanie zagrożeń, diagnozowanie dysfunkcji oraz budowanie sieci wsparcia i pomocy dla osób i grup wysokiego ryzyka – ponieważ brak wczesnej i skutecznej interwencji prowadzi do rozwoju problemów.

Wizja Szkoły

Nasza szkoła to miejsce, w którym każdy uczeń ma szansę stać się wartościowym człowiekiem otwartym na dobro, piękno i prawdę, wprowadzającym w życie wartości humanistyczne i chrześcijańskie.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe precyzyjnie podkreśla, że: „Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki...”. Warto więc w tym miejscu przypomnieć podstawowe wartości chrześcijańskie, których wykładnia znalazła się w 2002 roku w przesłaniu św. Jana Pawła II skierowanym do uczestników Europejskiego Kongresu Naukowego pod hasłem „*Ku konstytucji europejskiej?*”

Papież wymienił tam następujące wartości: godność osoby ludzkiej; świętość życia ludzkiego; centralną rolę rodziny opartej na małżeństwie; wykształcenie; wolność myśli i słowa; wolność głoszenia własnych poglądów; wolność wyznawania religii; ochronę prawną jednostek i grup; współpracę wszystkich na rzecz wspólnego dobra; pracę pojmowaną, jako dobro osobiste i społeczne oraz władzę polityczną pojmowaną, jako służba, podporządkowaną prawu i rozumowi, a ograniczoną przez prawa osoby i narodów.

Dołożymy starań, aby **nasz wychowanek**:

- Czuł się dumny z tego, że jest Polakiem, kochał swoją Ojczyznę i szanował jej tradycje;
- Umiał odnaleźć własne miejsce w rodzinie i społeczeństwie; szanował tradycje i środowisko naturalne;
- Szanował życie i zdrowie;
- Był tolerancyjny, wrażliwy na potrzeby innych;
- Z szacunkiem traktował siebie i drugiego człowieka;
- Ponoślił odpowiedzialność za swoje postępowanie;
- Umiał odkrywać i rozwijać swoje zdolności i zainteresowania;
- W szkole czuł się bezpiecznie.

IV. CELE OGÓLNE SZKOŁY

Niniejszy program opisuje działania wychowawcze szkoły oraz działania o charakterze profilaktycznym w celu przeciwdziałania różnym zagrożeniom występującym w środowisku uczniów. Główne problemy, które dotyczą naszych uczniów:

- brak chęci do nauki oraz niewłaściwy stosunek do obowiązków szkolnych;
- trudności z przestrzeganiem dyscypliny;
- zachowania agresywne;
- używanie wulgaryzmów;
- niekorzystne warunki socjalno- bytowe uczniów;
- przypadki palenia papierosów i picia alkoholu.

Cel główny:

Głównym celem działań wychowawczych i profilaktycznych naszej szkoły jest stworzenie jednakowych warunków uczniom zdrowym i niepełnosprawnym do wszechstronnego rozwoju osobowego, społecznego, estetycznego i moralnego – przygotowanie uczniów do życia w dynamicznie rozwijającym się świecie: rozwijanie twórczych i aktywnych postaw dzieci. Program Wychowawczo- Profilaktyczny Szkoły ma za zadanie wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.

1. Tworzenie systemu wartości i wzorców osobowych, inspirowanie do twórczego i samodzielnego odkrywania własnych możliwości i rozwijanie ich w imię prawdy, dobra i piękna.

2. Kształtowanie postaw obywatelskich, społecznych, patriotycznych. Rozbudzanie poczucia patriotyzmu, kultywowanie tradycji narodowych, regionalnych i szkolnych, w tym angażowania się w wolontariat.
3. Rozwijanie postawy wzajemnego szacunku i partnerstwa w kontaktach pomiędzy nauczycielami i uczniami.
4. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za postępowanie swoje i innych, bezpieczeństwo i zdrowie.
5. Przygotowanie dziecka do życia w rodzinie i społeczeństwie, nauka twórczego komunikowania się z otoczeniem i konstruktywnego rozwiązywania problemów.
6. Dążenie do tego, aby szkoła była miejscem przyjaznym i bezpiecznym.
7. Uświadamianie życiowej użyteczności edukacji szkolnej dla osiągnięcia wszechstronnego rozwoju osobowości wychowanków.
8. Nauka postawy tolerancji i wrażliwości na potrzeby innych.
9. Dbanie o środowisko, promowanie zdrowego stylu życia oraz zapobieganie wszelkim przejawom demoralizacji.

Model wychowawczy koncepcji szkoły obejmuje cztery kręgi tematyczne:

1. ZDROWIE- edukacja zdrowotna.
2. RELACJE- kształtowanie postaw społecznych.
3. KULTURA- wartości, normy i wzory zachowań.
4. BEZPIECZEŃSTWO- profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych).

Wartości, jakimi będziemy się kierować oraz wpajać je naszym uczniom to:

- Uczciwość;
- Pracowitość;
- Wytrwałość;
- Rzetelność;
- Prawdomówność;
- Wyrozumiałość;
- Empatia;
- Poszanowanie godności drugiego człowieka;
- Akceptacja i gotowość niesienia pomocy słabszym;
- Poszanowanie wartości rodzinnych, narodowych, „matki ziemi”, kultury i tradycji innych narodów.

V. PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

Zaleca się stosowanie następujących strategii:

Strategia dysonansu-

polega na stworzeniu sytuacji służącej temu, by uczeń uświadomił sobie istnienie w jego własnym systemie wartości wewnętrznej niezgodności, z której dotąd nie zdawał sobie sprawy. Należy umożliwić wychowankowi konfrontację ze sposobem myślenia i wartościowania (jednostki lub grupy osób) pozostającym w sprzeczności z jego własnym. Następnym tego procesu może być zmiana postawy wychowanka spowodowana dążeniem do redukcji rozdźwięku w systemie wartości.

Strategia świadectwa

Dzięki tej strategii wychowawca jako osoba znacząca pomaga wychowankowi w rozwoju aksjologicznym przez ukazywanie życia zgodnego z deklarowanymi wartościami.

Strategia stymulacji,

która sprowadza się do zindywidualizowania i ukonkretnienia wartości, na które wychowanek jest już wrażliwy. Zadaniem wychowawcy jest wspomaganie wychowanka w urzeczywistnianiu własnej, lecz właściwej, hierarchii wartości przez ukazywanie kierunków postępowania, towarzyszeniu mu w tym „aksjologicznym trudzie”, animowanie do podejmowania wzmożonego wysiłku.

Strategie informacyjne

Celem jest dostarczenie adekwatnych informacji na temat konsekwencji zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i tym samym umożliwienie dokonywania racjonalnego wyboru. U podstaw tej strategii leży przekonanie, że dzieci i młodzież, zachowują się ryzykownie, ponieważ zbyt mało wiedzą o mechanizmach i

następstwach takich zachowań. W związku z tym dostarczenie informacji o skutkach palenia tytoniu, picia alkoholu, odurzania się narkotykami ma spowodować zmianę postaw, a w końcu – niepodejmowanie zachowań ryzykownych.

Strategie edukacyjne

Mają pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych (umiejętności nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom ze strony otoczenia itp.). U podstaw tych strategii leży przekonanie, że dzieci i młodzież, nawet dysponujący odpowiednią wiedzą, podejmują zachowania ryzykowne z powodu braku wielu umiejętności niezbędnych w życiu społecznym. Te deficyty uniemożliwiają im budowanie głębszych, satysfakcjonujących związków z innymi, odnoszenie sukcesów. Szukają więc chemicznych, zastępczych sposobów radzenia sobie z trudnościami.

Strategie działań alternatywnych

Ich celem jest pomoc w zaspokojeniu ważnych potrzeb (np. sukcesu, przynależności) oraz osiągnięcie satysfakcji życiowej przez stwarzanie możliwości zaangażowania się w działalność pozytywną (artystyczną, społeczną, sportową itp.). U podstaw tych strategii leży założenie, że dzieci i młodzież nie mają możliwości zrealizowania swej potrzeby aktywności, podniesienia samooceny poprzez osiągnięcie sukcesów, czy też rozwoju zainteresowań. Dotyczy to zwłaszcza dzieci i młodzieży zaniedbanej wychowawczo.

VI. SPOSOBY REALIZACJI

Wprowadzane począwszy od roku szkolnego 2017/2018 treści wychowawcze i profilaktyczne skierowane do uczniów – dostosowane do ich potrzeb rozwojowych – można odnaleźć w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego, specjalnego i zawodowego. Działania wychowawczo-profilaktyczne powinny być kierowane do uczniów równoległe z ich kształceniem – przekazywaniem wiedzy, m. in. podczas zajęć z wychowawcą klasy oraz na poszczególnych przedmiotach. Wskazują one wartości, pozytywne postawy, kompetencje oraz umiejętności niezbędne dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży w **czterech sferach: fizycznej (rozwój biologiczny), psychicznej (rozwój poznawczy i emocjonalny), społecznej i aksjologicznej (rozwój moralny)**.

1. Realizacja treści przewidzianych do realizacji zarówno na poszczególnych przedmiotach, jak i godzinach do dyspozycji wychowawcy.

Treści wychowawczo- profilaktyczne do realizacji w klasach I- III

OBSZAR	ZADANIA- KLASY I- III
ZDROWIE – EDUKACJA ZDROWOTNA	<p>ZAPOZNANIE Z PODSTAWOWYMI ZASADAMI DBAŁOŚCI O ZDROWIE WŁASNE I INNYCH, KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI KREOWANIA ŚRODOWISKA SPRZYJAJĄCEGO ZDROWEMU STYLOWI ŻYCIA; Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.</p>
RELACJE – KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH	<p>KSZTAŁTOWANIE PODSTAWOWYCH UMIEJĘTNOŚCI KOMUNIKACYJNYCH; Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej;</p>

	<p>Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.</p>
<p>KULTURA – WARTOŚCI, NORMY, WZORY ZACHOWAŃ</p>	<p>KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI WŁAŚCIWEGO KOMUNIKOWANIA SIĘ W RÓŻNYCH SYTUACJACH SPOŁECZNYCH, DBAŁOŚĆ O JĘZYK I KULTURĘ WYPOWIADANIA SIĘ; Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; Wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.</p>
<p>BEZPIECZEŃSTWO – PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH (PROBLEMOWYCH)</p>	<p>ZAPOZNANIE Z PODSTAWOWYMI ZASADAMI BEZPIECZEŃSTWA W RÓŻNYCH SYTUACJACH ŻYCIOWYCH, KSZTAŁTOWANIE WŁAŚCIWEGO ZACHOWANIA SIĘ W SYTUACJI ZAGROŻENIA ŻYCIA I ZDROWIA ORAZ SYTUACJACH NADZWYCZAJNYCH; Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów;</p>

	<p>Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach;</p> <p>Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym;</p> <p>Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.</p>
--	--

Treści wychowawczo- profilaktyczne do realizacji w klasach IV- VIII

OBSZAR	ZADANIA				
	KLASA IV	KLASA V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<p>Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji stanowiącej podstawę współdziałania.</p> <p>Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.</p> <p>Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.</p> <p>Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.</p> <p>Rozwijanie Zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.</p> <p>Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.</p> <p>Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, drużyna).</p> <p>Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.</p> <p>Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.</p> <p>Rozwijanie samorządności.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.</p> <p>Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.</p> <p>Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).</p>	<p>Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają obopólne korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.</p> <p>Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.</p>
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych i problemów	<p>Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy</p>	<p>Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p>	<p>Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i</p>	<p>Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania,</p>

wych	<p>Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.</p>	<p>negocjacji i mediacji. rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań. rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania. doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i internetu.</p>	<p>Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi. Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p>	<p>postępowanie. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym. Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: kim jestem?, jakie są moje cele i zadania życiowe?</p>	<p>zażywania i rozprawdzania środków psychoaktywnych. Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy. Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p>
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<p>Nabywanie podstawowej wiedzy na temat stresu. Inspirowanie młodzieży do myślenia o</p>	<p>Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywią.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. Kształtowanie konstruktywnego</p>	<p>Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też</p>	<p>Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania –</p>

	<p>własnej motywacji do działania. Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.</p>	<p>obrazu własnej osoby, np. Świadomość mocnych i słabych stron. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.</p>	<p>odpowiedzialność za swoje działania, decyzje. Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.</p>	<p>charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko i długoterminowych. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów uwzględniając kryteria ważności i pilności. Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.</p>
<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań</p>	<p>Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka. Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. Mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. Kształtowanie pozytywnego</p>	<p>Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. Budowanie samoświadomości i dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. Rozwijanie umiejętności wyrażania</p>	<p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i</p>	<p>Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i</p>	<p>Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych</p>

	stosunku do procesu kształcenia. Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze	własnych emocji. Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	mediów na zachowanie. Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.	narodowości. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.
--	---	---	---	--	--

2. Systematyczna współpraca z instytucjami zmierzająca w kierunku profilaktyki uzależnień:

- A. Spotkania przedstawicieli samorządu terytorialnego, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, pracownikami placówek doskonalenia nauczycieli, podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, Sanepidem, Policją - z rodzicami, uczniami, nauczycielami;
- B. Wizyty i konsultacje psychologa poradni psychologiczno-pedagogicznej;
- C. Indywidualne i grupowe spotkania z pedagogiem szkolnym, rozwiązywanie bieżących problemów oraz:
 - rozpoznawanie, diagnozowanie, pomoc;
 - wdrażanie programów profilaktycznych zalecanych przez PARPA.

3. Spektakle, imprezy szkolne i klasowe:

- A. Udział uczniów w spektaklach, w małych formach teatralnych promujących życie bez uzależnień i przemocy;
- B. Organizacja szkolnych imprez sportowych promujących zdrowy styl życia;
- C. Organizacja imprez klasowych, wskazanie możliwości dobrej zabawy;
- D. Budowanie więzi ze szkołą;
- E. Tworzenie i utrwalanie tradycji szkolnych.

4. Zajęcia pozalekcyjne, jako alternatywny sposób spędzania wolnego czasu i rozwijania zainteresowań uczniów:

- A. Organizacja zajęć wynikających z potrzeb i oczekiwań uczniów;
- B. Organizacja wycieczek.

5. Metody i formy pracy:

- A. Stosowanie metod aktywizujących, atrakcyjnych środków dydaktycznych, różnorodnych form pracy:
 - krąg uczuć - wspólne siedzenie w kręgu sprzyja uważnemu słuchaniu, umożliwia kontakt wzrokowy oraz daje poczucie bezpieczeństwa;
 - burza mózgów - przyjmowanie wszystkich pomysłów bez oceniania pozwala na rozwijanie twórczego myślenia i uczy szacunku dla propozycji innych;
 - praca w małych grupach - zapewnia zwiększone bezpieczeństwo w wypracowaniu rozwiązań określonego problemu;
 - rysunki - uwalniają od napięć psychicznych, uruchamiają niewerbalny przekaz;

- mini - wykład - służy wzbogaceniu w rzetelną wiedzę;
- odgrywanie ról i scenek rodzajowych- ułatwia zrozumienie innych ludzi, pozwala na wypróbowanie różnych typów zachowań, rozwija umiejętność rozwiązywania problemów;
- uzupełnianie zdań - uwewnętrznia reakcje, ułatwia samodzielną wypowiedź i możliwość dostrzegania podobieństw i różnic między uczestnikami zajęć w celu zapobiegania nudzie szkolnej.

B. Postawa nauczyciela:

- Nie osądza wypowiedzi, choć nie zawsze musi się z nim zgadzać;
- Akceptuje i docenia uczucia uczniów, przy czym wyraża swoje uczucia i oczekiwania;
- Uczy rzetelnej pracy, uczciwości i odpowiedzialności,
- Buduje zaufanie grupy, sprawiając tym samym, że każdy uczeń czuje się pełnowartościowym członkiem grupy;
- Analizuje przyczyny różnych zachowań ucznia/ uczniów;
- Jest stanowczy wobec agresywnych i destrukcyjnych zachowań uczniów;
- Podkreśla pozytywne relacje i zachowania uczniów;
- Postępuje etycznie;
- Jest elastyczny, tzn. styl i organizację zajęć dostosowuje do specyfiki poszczególnych grup i etapów ich rozwoju;
- Przestrzega praw ucznia w szkole;
- Okazuje szacunek rodzicom, jako pierwszym wychowawcom.

6. Ścisła współpraca z rodzicami:

Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach kształcenia i wychowania dzieci. Współpraca z rodzicami w zakresie działalności wychowawczej szkoły opiera się na:

- Zapoznaniu rodziców z Programem Wychowawczo- Profilaktycznym Szkoły.
- Określanu i współdecydowaniu o celach wychowawczo- profilaktycznych szkoły (ankiety ewaluacyjne, spotkania rodziców z nauczycielami, z dyrektorem szkoły).
- Współdziałaniu z nauczycielami i wychowawcami w realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych.
- Pomocy rodzicom w ich działaniach wychowawczych wobec dzieci poprzez pedagogizację, profilaktykę, porady i konsultacje.
- Współudziale w organizacji świąt, uroczystości, imprez szkolnych i klasowych.
- Stworzeniu warunków do szczerych, życzliwych i rzeczowych kontaktów nauczycieli z rodzicami.
- Poradnictwo dla rodziców- udzielanie rodzicom wsparcia w trudnych sytuacjach.
- Umożliwianiu i ułatwianiu kontaktów rodziców z instytucjami i specjalistami świadczącymi kwalifikowaną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów.
- Uskutecznianie kontaktów z rodzicami poprzez powiadamianie ich telefonicznie lub listownie w przypadku zaistniałego problemu wychowawczego.
 7. Analiza wyników ewaluacji pracy szkoły w celu diagnozowania zachowań problemowych nieobjętych programem.
 8. Systematyczna współpraca nauczycieli z dyrektorem szkoły, mająca na celu wymianę informacji na temat ewentualnych, niepokojących sygnałów, wspólne planowanie działań zapobiegawczych, a także rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań sportowych i turystycznych.

VII.SPODZIEWANE EFEKTY

Uczeń:

1. Potrafi sprawnie komunikować się w języku polskim oraz w językach obcych, w tym występować przed publicznością;
2. Efektywnie porozumiewa się w różnych sytuacjach, prezentuje własne stanowisko z uwzględnieniem doświadczeń i poglądów innych ludzi;
3. Poszukuje, porządkuje, analizuje oraz wykorzystuje informacje z różnych źródeł;
4. Jest gotowy do twórczej i naukowej aktywności oraz wyraża zaniepokojenie otaczającym go światem;
5. Kreatywnie rozwiązuje problemy z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki;
6. Umie rozwiązywać problemy, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych;
7. Potrafi pracować w zespole i wykazuje społeczną aktywność;
8. Bierze udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju.

VIII. EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO

1. W procesie ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego powinni brać udział uczniowie, rodzice, nauczyciele.
2. Monitoring i ewaluację Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego przeprowadza zespół ds. ewaluacji/ zespół wychowawczy.
3. Po każdym zakończeniu roku szkolnego Program może być modyfikowany w zależności od wniosków wynikających z ankiet ewaluacyjnych.
4. Zmiany w Szkolnym Programie Wychowawczo- Profilaktycznym zatwierdzane są na posiedzeniach Rady Pedagogicznej i przekazywane Radzie Rodziców do uchwalenia.
5. Program szkoły może być też ewaluowany przez Radę Pedagogiczną na podstawie:
 - Obserwacji;
 - Analizy działań przeprowadzonych w toku roku szkolnego;
 - Wniosków z podsumowania pracy szkoły.

IX. UWAGI KOŃCOWE

1. Do powyższego Programu wychowawcy klas opracowują PLAN PRACY WYCHOWAWCY, który stanowi załącznik do niniejszego Programu.
2. Corocznie również opracowywany jest PLAN PRACY SZKOŁY, który stanowi załącznik do Programu Wychowawczo- Profilaktycznego Szkoły.

MODYFIKACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO Rok szkolny 2021/2022

Rozdział 1.

Metody wykorzystane w diagnozie:

- Obserwacja
- Ankieta
- Wnioski wychowawców z pracy wychowawczej
- Analiza działań prowadzonych w trakcie roku szkolnego
- Wnioski z podsumowania pracy szkoły

Rozdział 2.

Potrzeby i problemy występujące w szkole

1. Izolowanie się niektórych uczniów, problemy z przyjęciem do grupy klasowej.
2. Nasilające się negatywne nastroje wśród uczniów (lęk, smutek, depresja).
3. Utrata pewności siebie i wiary we własne możliwości (lęk przed tym, co wydarzy się w szkole).
4. Widoczne przejawy agresji (słownej i fizycznej) w grupie rówieśniczej oraz między starszymi i młodszymi uczniami.
5. Zwiększenie liczby uczniów z nadwagą i otyłością, powszechna wśród uczniów utrata sprawności fizycznej.
6. Ujawnienie się uzależnienia od ekranu (telefonu, komputer).
7. Obniżenie osiągnięć edukacyjnych (utrata zainteresowania nauką, problemu z koncentracją na zajęciach, brak samodzielności, zanik nawyków szkolnych, męczliwość).

Rozdział 3.

Działania i sposób ich realizacji

- Działania informacyjne:
 1. Poinformowanie uczniów i rodziców o obowiązujących procedurach postępowania i funkcjonowania szkoły w reżimie sanitarnym.
- Działania edukacyjne:
 1. Poszerzenie wiedzy rodziców i nauczycieli na temat objawów, rozprzestrzeniania, zapobiegania koronawirusów, w tym COVID-19, stosowanych szczepień.
- Działania profilaktyczne
 1. Profilaktyka zakażeń COVID-19 wśród uczniów i rodziców.
 2. Profilaktyka szczepień, ich rola.
 3. Zwiększenie świadomości rodziców i opiekunów w zakresie problemów zdrowia psychicznego dzieci – warsztaty pracownika Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.
 4. Stała współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Węgrowie.
 5. Udzielanie uczniom wsparcia psychologiczno – pedagogicznego przez nauczycieli (działania doraźne).
 6. Działania wychowawców wspomagające budowanie właściwych relacji społecznych w klasie.
 7. Zorganizowanie spotkania dla rodziców na temat stanów emocjonalnych, radzenia sobie ze stresem, lękiem.
 8. Realizacja programów: Profilaktyka Czerniaka, Trzymaj Formę, Program Kleszcze, Program Cukierki, Program Debata.
- Działania wychowawcze
 1. Przeprowadzenie zajęć w klasach reintegrujących zespoły klasowe po powrocie uczniów z nauczania online.
 2. Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej w klasach.
 3. Modyfikowanie planów dydaktycznych i wychowawczych zgodnie z diagnozą zespołów klasowych z potrzebami i możliwościami uczniów.
 4. Rozwijanie relacji interpersonalnych na poziomie nauczyciel – uczeń, uczeń – uczeń (rozmowy nauczycieli z uczniami, wsparcie osób nieśmiałych i wycofanych, docenianie ich każdej aktywności, angażowanie dodatkowych zadań).

